

Vraag nr. 230
van 17 juli 2003
van de heer KOEN HELSEN

N117 Brasschaat-Kalmthout – Fietspad

In de commissievergaderingen van 25 maart 2003 en 3 april 2003 kwam de problematiek van de aanleg van een verbindend fietspad langs de N117, die door de gemeenten Brasschaat, Kapellen en Kalmthout loopt, aan bod. Zowel de minister bevoegd voor Openbare Werken en Mobiliteit, als de minister bevoegd voor Leefmilieu zijn duidelijk voorstander van veilige en kwaliteitsvolle fietspaden, bij voorkeur losliggend van drukke gewestwegen (resp. Handelingen Commissievergadering nr. 180 van 25 maart 2003, blz. 4-6 en Handelingen Commissievergadering nr. 194 van 3 april 2003, blz. 3-6).

De drie voormelde gemeenten hebben in het kader van de module 13, de intercommunale Igean aangesteld om de aanleg van dit fietspad tot een goed einde te brengen.

Een deel van dit fietspad loopt evenwel door een Habitatgebied, waarvan de grens getrokken is pal op de gewestweg N117. Het is de bedoeling van de drie gemeenten om een strook van vijf meter te benutten voor de aanleg van dit fietspad: de impact ervan op het natuurgebeuren is bijgevolg minimaal.

Op een vergadering met de afdeling Natuur, de intercommunale Igean en de drie betrokken gemeentebesturen werd door afdeling Natuur de procedure toegelicht die dient te worden gevolgd om de natuurimpact zo minimaal mogelijk te houden. Igean heeft verder afspraken gemaakt met de afdeling Natuur waaruit gebleken is dat een impactstudie dient te gebeuren over de hele lengte van het fietspad (grondgebied Brasschaat en deels Kapellen), en dit over een breedte van 50 (vijftig) meter. De groenconsulent van Brasschaat evenals het gewestpersoneel dat ter plaatse toezicht houdt, zijn de mening toegedaan dat de impact van dit fietspad zeer minimaal is en dat de afstand tussen de meest kwetsbare plant, met name de wolfsklauw, en het fietspad voldoende is.

Het is van belang dat voor een bedreigd specimen, met name de fietser, ook beschermende maatregelen worden genomen.

1. Werd aan de ambtenaren van de minister de boodschap bezorgd, zoals beloofd in het ant-

woord op de parlementaire vraag van collega Caluwé (commissievergadering 3 april 2003) ?

2. Op basis van welke objectieve criteria hanteert de afdeling Natuur de grens van vijftig meter ?
3. Is er bereidheid om te onderzoeken hoe en op welke wijze een afwijking kan worden toegestaan om de omslachtige procedure die toepasbaar wordt gesteld voor de aanleg van fietspaden door natuur- en Habitatgebieden te vermijden voor fietspaden gelegen naast verbindende gewestwegen (die toevallig de grens vormen van dergelijk gebied) ?

Binnen welke tijdspanne kan de minister de resultaten van dit onderzoek kenbaar maken ?

Antwoord

1. De afdeling Natuur ontving op 23 april 2003 het verslag van de commissievergadering van 3 april 2003.
2. Om de invloed van een fietspad op de natuurwaarden te kunnen inschatten, dient er onderscheid gemaakt te worden tussen de aanlegfase en de exploitatiefase.

Tijdens de aanlegfase is de mogelijke invloed het grootst. Er dient immers niet alleen rekening te worden gehouden met de directe biotoopinname door de breedte van het fietspad met berm zelf, maar ook met de breedte van de werfstrook voor de aanleg van het fietspad. Deze werfstrook zou zich in dit geval per definitie meer inwaarts het Habitatrichtlijngebied bevinden.

Aangezien de Technische Dienst van Brasschaat geen uitsluitel kan geven over de wijze waarop het fietspad zou worden aangelegd, dient de afdeling Natuur alle invloeden die zich mogelijkerwijze zouden kunnen voordoen in rekening te brengen. Naast de directe biotoopinname door het fietspad en de werfstrook dient ook de invloed van andere factoren onderzocht te worden, die zich verder kan uitstrekken dan de eigenlijke werfzone. Daartoe behoort ook een mogelijke daling van de grondwaterspiegel, indien er bij de aanleg bemaald moet worden (wat niet denkbeeldig is). Een grens van 50 m is in deze zandgronden dan zeker niet ruim genomen.

Tijdens de exploitatiefase is er een mogelijke invloed van het normale gebruik en van het normale onderhoud. Door de loutere aanwezigheid van een fietspad wordt de invloedzone voor zwerfvuil, sluikstorten enzovoort, richting Habitatrichtlijngebied vergroot. Tevens wordt de toegankelijkheid van het gebied vergroot, met evenredige consequenties.

Concluderend kan gesteld worden dat een grens van 50 m zeker niet overdreven is.

3. Vooreerst dient te worden gesteld dat de gewestweg hier geen toevallige grens is voor het Habitatrichtlijngebied. De grens van het Habitatrichtlijngebied komt hier overeen met de grens van het militaire gebied, en is ook wetenschappelijk onderbouwd, aangezien belangrijke vegetatietypes (heischrale graslanden, vennen) tot vrijwel tegen de gewestweg voorkomen.

Momenteel loopt de procedure waarin voorzien is in het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21/10/1997, gewijzigd op 09/07/2002. De passende beoordeling is in opmaak : op basis daarvan kan het plan zo aangepast worden dat de uitvoering ervan geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone met zich meebrengt. Dit kan door het uitvoeren van milderende maatregelen en habitattherstel. Indien het globale project geen significante negatieve gevolgen oplevert, is er in het kader van het natuurdecreet geen verdere procedure bij de Vlaamse regering of de Europese Commissie nodig.

Globaal gezien is de aanleg van fietspaden langs gewestwegen bijzonder waardevol, zoals ook de bescherming van de natuurwaarden in de Europese natuurgebieden een belangrijke doelstelling is. Vaak is het mogelijk om fietspaden aan te leggen zonder significante schade toe te brengen aan de waardevolle natuur. Indien beide belangrijke doelstellingen – veilige fietsverbinding en beheerszeldzame natuurwaarden – toch in conflict komen, is een degelijke afweging wenselijk. De vooropgestelde procedure geeft hiertoe de nodige garanties.

In de kruispuntencommissie kan afgesproken worden tussen de administratie Wegen en Verkeer en de afdeling Natuur, opdat de afwegingen in het kader van de Habitat- of Vogelrichtlijn geen bijkomende vertraging van de projecten tot gevolg heeft. Indien van in een vroeg stadium in de planning rekening wordt gehouden

met het beschermingsstatuut van deze gebieden, is dit zeker haalbaar.